

2. Галаєвська Л. Методи активного навчання української мови в школі (на матеріалі синтаксису й пунктуації). *Українська мова і література в школі*. 2016. Вип. 6. С. 16–21.
3. Кухарчук І., Карпенко О. Інтерактивні технології навчання під час вивчення синтаксису у 8-му класі. *Сучасні тенденції та перспективи мовно-літературної освіти в Україні*. 2023. С. 166–188.
4. Кушнір Т. Використання інтерактивних методів навчання під час вивчення синтаксису в загальноосвітніх навчальних закладах. *Дослідження молодих учених у контексті розвитку сучасної науки*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. 2011. С. 86–89.
5. Лещенко Г. Комунікативна гра як засіб формування комунікативної україномовної компетентності школярів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nznuoaf_2013_40_53.pdf.
6. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ, 2007. 142 с.

Руда Васирина,

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка;

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент
Ткачук Олександр Миколайович

ОБРАЗ УКРАЇНИ В ЗБІРЦІ О.ОЛЬЖИЧА «РІНЬ»

Збірка “Рінь” Олега Ольжича займає особливе місце в українській поезії ХХ століття, відображаючи не лише поетичні зацікавлення автора, але й презентуючи глибинні роздуми про національну ідентичність та долю України.

Дослідження образної системи поетичного доробку Олега Ольжича є актуальним завданням сучасного літературознавства, оскільки дозволяє глибше осягнути національну ідею в контексті української поезії міжвоєнного періоду. Вже перша збірка Ольжича “Рінь”, видана у Львові 1935 року, містила авторську концепцію національної ідентичності, численні художні образи та символи пов’язані з темою батьківщини. Аналіз цих елементів дає можливість простежити специфіку національної ідеї в поетичному світі Олега Ольжича її зв’язок із загальними тенденціями національного відродження першої половини ХХ століття.

Олег Ольжич був не лише поетом, але й науковцем-археологом та громадсько-політичним діячем, не даремно його творчість відображає складні процеси формування національної свідомості українців у період між двома світовими війнами. Бачення поетом України формувалося на перетині наукового

пізнання, художнього осмислення та політичної діяльності, що надає особливої глибини та багатовимірності створеному ним образу батьківщини.

Творчість Олега Ольжича, зокрема його збірка “Рінь”, привертала увагу багатьох дослідників української літератури. Особливий внесок у вивчення національних мотивів у творчості поета зробили О. Зінкевич та Є. Сверстюк, які підготували видання вибраних творів О. Ольжича (2007). У передмові до цього видання Є. Сверстюк аналізує світоглядні основи творчості поета, зокрема його бачення національної ідеї та образу України [5].

Сучасні дослідження національно-визвольної ідеї в історіософії Олега Ольжича розкривають важливі аспекти його розуміння української ідентичності. Дослідники відзначають, що для Ольжича характерним було визначення українського національного характеру через такі риси як “вольові імперативи, вимоги героїчного діяння” [1., с.118]. Ці риси знаходять своє відображення і в поетичних творах, зокрема у збірці “Рінь”, де історія України постає через призму героїчного минулого та волелюбного духу. Літературознавці звернули увагу на те, що Ольжич у своїй теоретичній статті “Два світовідчуття” чітко розмежував українську та російську ментальність, протиставляючи “розпуку – вірі, споглядання – чину, жаль – протесту, безхарактерність – героїзму” [2., с.51]. На наш погляд, ця концепція знаходить своє художнє втілення в поетичних образах, зокрема в збірці “Рінь”, де вона стає основою для формування образу України як носія активного, вольового начала.

Мета нашого дослідження – проаналізувати особливості художнього втілення образу України в поетичній збірці Олега Ольжича “Рінь”, розкрити основні символи й образи, через які поет відображає національні особливості буття.

Як відзначив М. Неврлий збірка "Рінь", на перший погляд, вона видається “аполітичною”, оскільки в ній “переважають мотиви праісторії людства, античної Греції й Риму, схоплені не тільки ерудицією, але й інтуїцією вченого - археолога й історика”. Однак ця “аполітичність” має глибший підтекст – звертаючись до праісторії, автор шукає коріння національної ідентичності, розглядає процес формування народного характеру через призму історичних випробувань.

Професійна діяльність Ольжича як археолога знайшла відображення в його поезії, надавши їй особливого наукового підґрунтя та історичної глибини. Історичні мотиви стають для поета засобом осягнення глибинної сутності національного буття, способом простеження історичної тяглості української нації, починаючи з найдавніших часів.

Характерним прикладом є вірш, присвячений Леоніду Мосендзові, де поет через образи музейних експонатів оживляє прадавню історію слов'янського племені:

“Поважна мова врочистих вітрин.

Уривчаті передвіку аннали

Ми жали хліб. Ми вигадали млин

Ми знали мідь. Ми завжди воювали” [4., с.22].

У цих лаконічних рядках Ольжич одразу, скупими словами й без емоцій, переносить нас до часів слов'янського минулого, яке не тільки займалося рільництвом, але й змушене захищати власну землю. Ця здатність до оборони рідної землі стає для поета однією з визначальних рис українського народу, що простежується з доісторичних часів до сучасності.

Поезії “Галли”, “Тоти”, “Пройшли пурпурні фінікійські дні” вводять історичний контекст прадавнього минулого, причетність України до творення героїчного епосу.

Через археологічні мотиви поет вибудовує свою концепцію історичної тягlosti української нації, демонструючи, що сучасна Україна є не випадковим утворенням, а результатом тривалого історичного розвитку, що має глибоке коріння в прадавніх часах. У такий спосіб Ольжич утверджує історичну легітимність української нації та її право на самовизначення.

У своїх науково-публіцистичних працях Ольжич визначав риси, притаманні українській духовності: “мужнє й активне сприйняття життя”, “виразний і сильний боєвий інстинкт”. Ці ідеї знаходять своє поетичне втілення в збірці “Рінь”, де Україна постає як земля з давніми військовими традиціями, здатна до самозахисту та боротьби за власну свободу. У збірці зустрічаємо образи новобранця (“Новобранець”), піхотинця (“Піхотинець”), мілітарні мотиви присутні у поезіях “Нічний напад”, “Хтось метнув неминучу стрілу”, “На полі бою”. У них нема мотивів жаху, страждання – навпаки пафос боротьби, військової звитяги. Як приклад оксюморон: “дим веселих огнищ” у поезії “Нічний напад”. Так у ліриці твориться збірний образ молодого покоління, готового до боротьби за Україну, стає символом національного відродження, надії на відновлення державності.

Особливе значення для поета має символ меча, який символізує бажання захистити власну батьківщину. “Господня хвала – меч” – стверджує митець. У своїй поезії Ольжич трансформує цей образ у метафору духовної сили та готовності до боротьби. Для нього меч князів та шабля козаків є не просто історичними артефактами, а символами національної долі, втіленням волелюбного духу нації.

Навіть у пейзажній ліриці «Полісся», де оспівується краса рідного краю зустрічаємо контрастний мотив:

*“А далеко-далеко прохочуть тривожні народи,
І стрічається бурею зброя у тисячах рук”* [4., с.33]

Для Ольжича важливим є розуміння нації не лише як кровного єднання, але як спільноти, об'єднаної "свідомістю цього єднання і своєї причетності до нього".

Провідною ідеєю української духовності Ольжич вважав ідею слави, яку він визначав як "беззглядну цінність героїчного повнення" [2, с.53]. Пафос медитації “Ганібал в Італії” спрямована на піднесення людського духу, який творить історію, для якого нагорода – Вічність. В поезіях ця ідея трансформується в образи активного чину, боротьби, самопожертви заради вищої мети. Україна постає як земля героїв, готових до самовідданої боротьби за свої ідеали.

Ольжич відстоював думку, що українська культура за своєю сутністю є героїчною та націоналістичною. Для нього визначальними рисами української культури були "ідеалізм, велике вольове напруження, потяг до монументального, експресивність та чіткість" [2, с.53]. Ці риси знаходять своє відображення і в образі України, створеному в поезіях збірки "Рінь".

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що образ України в збірці Олега Ольжича "Рінь" має складну багатовимірну структуру, формуючись на перетині античних, історичних та філософських мотивів. Історіософія Ольжича це оспівування благородної боротьби за власне майбутнє, мужності й військового братерства. Тяглість історичного минулого від праслов'янських часів до революційного сьогодення у Ольжича пронизана мілітарними мотивами, що є відображення «філософії чину».

Особливістю поетичного стилю Ольжича у зображенні України з глибокою емоційністю та ідейною наснаженістю. Це дозволяє поету створити переконливий та новаторський образ батьківщини, який поєднує минуле, сучасне і майбутнє в єдину історичну перспективу.

Список використаної літератури:

1. Бернадська Н. І. Олег Ольжич. *Українська література ХХ століття: довідник* / Н. І. Бернадська. Київ : Знання-Прес, 2007. с. 116-121.
2. Жифарська І.О. Національно-визвольна ідея в історіософії Олега Ольжича. *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки* : зб. наук. пр. 2009. № 1. С. 49-55.
3. Ковалів Ю. Олег Ольжич. *Слово і Час*. 2018. № 7 С.73-80.
4. Ольжич О. Вибрані твори. Київ : Смолоскип, 2009. 664 с.

5. Сверстюк Є. Олег Ольжич. *Ольжич О. Вибрані твори* / упоряд. О. Зінкевич ; передмова Є. Сверстюка. Київ : Смолоскип, 2007. 664 с.

Катерина Ряботинська,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка;
Науковий керівник: доцент
Куцай Тамара Іллівна

ІНТЕРМЕДІАЛЬНІСТЬ ПОДКАСТИНГУ ЯК ФЕНОМЕНУ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ: ТЕКСТ, ГОЛОС, ЕМОЦІЯ

У добу цифрової трансформації медіаіндустрії подкастинг стрімко утверджується як самостійний формат журналістики, що поєднує риси традиційного радіо, наративної журналістики, цифрового аудіо та соціальних платформ. Його популярність обумовлена зміною способів споживання контенту, підвищеним попитом на гнучкі формати, що дозволяють занурене та персоналізоване сприйняття інформації. На цьому тлі актуальним є дослідження не лише тематичного чи жанрового спектра подкастів, а передусім їхньої інтермедіальної природи, тобто здатності поєднувати елементи різних медіа: тексту, голосу, звукового середовища – у єдину комунікативну структуру.

Особливої ваги набуває усвідомлення того, що в журналістському подкасті інформація подається не лише через факти чи вербальний текст, а й через тембр, інтонацію, ритм мовлення, паузи, фонові звуки, музику, що створює ефект присутності, емоційного діалогу між автором і слухачем. Таким чином, подкаст є прикладом мультимодального дискурсу, де голос виконує не тільки роль носія інформації, а й функцію емпатійного посередника. Водночас важливим залишається дотримання журналістських стандартів – достовірності, балансу, точності у межах інтермедійного формату.

Означена проблема безпосередньо пов'язана з глобальними викликами, які стоять перед сучасною журналістикою: боротьбою за довіру аудиторії, потребою в глибшому розумінні контенту, розвитком нових комунікативних стратегій. У цьому контексті подкастинг пропонує інноваційний, але етично відповідальний шлях розвитку журналістського висловлювання. Саме тому аналіз інтермедіальності подкастингу – це актуальне завдання сучасного медіазнавства, що потребує теоретичного осмислення і практичного переосмислення звичних форматів мовлення.

Метою дослідження є виявлення інтермедіальних особливостей подкасту як сучасного журналістського формату передбачає виконання наступних завдань:

- охарактеризувати подкаст як міжмедійний тип комунікації;
- проаналізувати структуру, жанрові особливості й емоційний спектр подкасту “Історія на берегах”;
- виявити вплив тексту, голосу та звуку на сприйняття журналістського повідомлення.

Можливості подкастингу як освітнього інструменту в популяризації історії